

Sygn. akt IV KZ 14/22

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w dniu 13 lipca 2022 r.,

na posiedzeniu bez udziału stron w trybie art. 534 § 1 k.p.k. w zw. z art. 126 § 3 k.p.k.,

w sprawie J. P.

zażalenia skazanego na zarządzenie sędziego Sądu Okręgowego w R. z dnia 16 maja 2022 r., odmawiające przyjęcia wniosku skazanego J. P. o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w R. z dnia 11 kwietnia 2022 r., sygn. akt VI Ka [...],

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 422 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

uchylić zaskarżone zarządzenie i sprawę przekazać Sądowi Okręgowemu w R. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

W dniu 15 kwietnia 2022 r. skazany J. P. złożył wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w R. z dnia 11 kwietnia 2022 r., sygn. akt VI Ka [...]. Pismem z dnia 25 kwietnia 2022 r. w trybie art. 120 § 1 k.p.k. wezwano go do uzupełnienia braków formalnych wniosku (pod rygorem odmowy jego przyjęcia) poprzez wskazanie, czy dotyczy on całości apelacji/wyroku, czy też niektórych czynów bądź zarzutów, lub też jedynie rozstrzygnięcia o karze i o innych konsekwencjach prawnych czynu. Wezwanie to zostało przesłane do Zakładu Karnego gdzie skazany przebywał i J. P. odebrał je w dniu 2 maja 2022 r. Zarządzeniem z dnia 16 maja 2022 r. sędzia Sądu Okręgowego

w R. odmówił przyjęcia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia w/w wyroku Sądu Okręgowego, ponieważ skazany nie uzupełnił braków formalnych w terminie.

Skazany złożył w ustawowym terminie zażalenie na to zarządzenie, w którym podniósł, że nie zrozumiał pisma wysłanego do niego przez Sąd. W konkluzji zwrócił się „o przywrócenie terminu apelacji od wyroku sygn. akt VI Ka [...]”.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zażalenie skazanego J. P. zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności zauważyć należy, że podstawą odmowy przyjęcia wniosku był fakt, że skazany nie wypełnił w wyznaczonym terminie zobowiązania wynikającego z pisma z dnia 25 kwietnia 2022 r., co skutkowało wydaniem zaskarżonego zarządzenia o odmowie sporządzenia i przesłania uzasadnienia. Przepis art. 422 § 2 k.p.k. nakłada na występującego z wnioskiem o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku obowiązek wskazania, czy wniosek dotyczy całości wyroku czy też niektórych czynów, których popełnienie oskarżyciel zarzucił oskarżonemu, bądź też jedynie rozstrzygnięcia o karze i o innych konsekwencjach prawnych czynu. Stosownie do treści art. 457 § 2 *in fine* k.p.k., przepis art. 422 k.p.k. w odniesieniu do zasad składania wniosku o uzasadnienie wyroku sądu odwoławczego stosuje się tylko odpowiednio, a to ze względu na odmienności w zakresie rodzajów rozstrzygnięć zapadających w postępowaniu pierwszoinstancyjnym i drugoinstancyjnym. Z tego też powodu w orzecznictwie słusznie wskazuje się, że nakaz odpowiedniego stosowania art. 422 k.p.k., o którym mowa w art. 457 § 2 k.p.k., rozumieć należy w kontekście art. 433 § 1 k.p.k., zgodnie z którym sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów. Powyższe oznacza, że wezwanie do uzupełnienia braków formalnych wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego powinno dotyczyć tego, czy uzasadnienie ma być sporządzone w zakresie wszystkich podniesionych w apelacji zarzutów, czy też tylko co do części z nich (*por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2016 r., V KZ 19/16, LEX nr 2044504*).

Przykładowo więc, gdy wyrok sądu odwoławczego dotyczy jednego oskarżonego i jednego zarzucanego mu czynu, a ponadto przedmiotem rozpoznania przez ten sąd jest jeden zarzut sformułowany w apelacji, to zbędne jest wzywanie oskarżonego do uzupełnienia braku formalnego wniosku o uzasadnienie przez doprecyzowanie jego zakresu. Taki wniosek dotyczy bowiem zawsze uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego w zakresie sformułowanego zarzutu. Skarżący żąda bowiem wykazania w pisemnych motywach wyroku, dlaczego jedyny zarzut, jaki sformułował w apelacji, został rozpoznany w taki a nie inny sposób (*por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2016 r., III KZ 86/15, LEX nr 1963388*).

Sąd Najwyższy stwierdza, że odpowiednie stosowanie art. 422 § 2 k.p.k. przez sąd odwoławczy z mocy art. 457 § 2 k.p.k., nie może cechować się nadmiernym formalizmem, który mógłby być postrzegany przez strony jako utrudnianie uzyskania uzasadnienia wyroku tego sądu. Trzeba zwrócić uwagę, że w przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy w R. rozpoznawał osobistą apelację oskarżonego od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w R. z dnia 23 listopada 2021 r., w sprawie III KK [...]. W skardze tej kwestionował wymiar kary łącznej pozbawienia wolności i wskazywał okoliczności, które w jego ocenie przemawiały za orzeczeniem wobec niego tej kary w niższym rozmiarze. Wyraźnie też wskazał, iż prosi Sąd Apelacyjny o wydanie nowego wyroku łącznego orzekającego łagodniejszą karę. W tej sytuacji zbędnym było wzywanie oskarżonego do precyzowania – skrótowo rzecz ujmując – „czy wniosek dotyczy całości wyroku”. To żądanie było całkowicie nieadekwatne do formuły wyroku Sądu odwoławczego, który przecież utrzymał w mocy wyrok Sądu I instancji. W odpowiedzi na wezwanie do usunięcia braków skazany powtórzył argumenty przytoczone wcześniej w apelacji. Skoro skazany w odpowiedzi na wezwanie stwierdził, że wnosi o łagodniejszy wymiar kary łącznej, to deklarację tę można tylko odczytywać jako zamiar wywiedzenia kasacji, co również wskazuje na chęć skarżenia wyroku w całości, co wydaje się rzeczą oczywistą (art. 118 § 1 k.p.k.).

W tej sytuacji zażalenie skazanego J. P. zasługuje na uwzględnienie. W konsekwencji należało uchylić zaskarżone zarządzenie i sprawę przekazać Sądowi

Okręgowemu w R. do ponownego rozpoznania, w ramach którego Sąd winien rozpoznać wniosek skazanego o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku.

[as]